

Το scrabble μπαίνει στα σχολεία για να μάθουν τα παιδιά να γράφουν και να μιλάνε σωστά

/ Γενικά Θέματα

Το μάθημα γίνεται παιχνίδι ή το παιχνίδι γίνεται μάθημα; Ένα επιτραπέζιο μπορεί να είναι η απάντηση στη γλωσσική ένδεια; Θα γίνουν οι μαθητές λιγότερο ανορθόγραφοι;

Το σκραμπλ γίνεται μάθημα στα ελληνικά σχολεία

Τα ερωτήματα τίθενται στον πρόεδρο του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (ΚΕΓ), καθηγητή Ιωάννη Καζάζη και αφορούν στις πρόσφατες ενέργειες του επιστημονικού φορέα του υπουργείου Παιδείας να εντάξει το δημοφιλές παιχνίδι Σκραμπλ (Scrabble) στο σχολικό περιβάλλον, τόσο με τη διοργάνωση σχολικού και παγκόσμιου πρωταθλήματος στην Ελλάδα, όσο και αξιοποιώντας το παιχνίδι ως «εργαλείο» κατά την εκμάθηση της ελληνικής -και ως μητρικής αλλά και ως δεύτερης/ξένης γλώσσας.

«Το Σκραμπλ είναι ένα επιτραπέζιο παιχνίδι εξ ορισμού ανταγωνιστικό, που σε υποχρεώνει να αναπτύξεις τις στρατηγικές σου ικανότητες, ενώ παράλληλα καλλιεργεί έμπρακτα τη γλωσσική ευαισθησία, με τρόπο όχι μόνο ψυχαγωγικό, αλλά και βαθύτερα διδακτικό», λέει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο κ. Καζάζης.

Εξηγεί, δε, πώς με την εξάσκηση μέσα από τη διαδικασία του παιχνιδιού

συντελείται η γλωσσική βελτίωση: «Ο αρχάριος που καταπιάνεται με το Σκραμπλ -είτε πρόκειται για φυσικό ομιλητή της γλώσσας, είτε για ξενόγλωσσο χρήστη κάθε ηλικίας- αρχικά δεν χρησιμοποιεί παρά το όποιο γλωσσικό απόθεμα συμβαίνει να κατέχει ως τότε· από παρτίδα όμως σε παρτίδα, υποχρεωμένος όπως είναι να θηρεύει άγνωστους τύπους και ερμηνείες λέξεων, αρχίζει να προσθέτει στο ενεργό λεξιλόγιό του διαρκώς νέα στοιχεία. Και ακριβώς σ' αυτή τη διεύρυνση του λεξιλογίου αναγνωρίζουμε την πρώτη και προφανέστερη διδακτική αξία του παιχνιδιού ως «εργαλείου» κατά την εκμάθηση της ελληνικής, και ως μητρικής αλλά και ως δεύτερης/ξένης γλώσσας».

«Για πλούσιο λεξιλόγιο, πτωχό σε ορθογραφικά λάθη»

Η εκμάθηση νέου λεξιλογίου είναι η πρώτη και πιο προφανής χρήση του Σκραμπλ, είτε παίζεται «οικογενειακά», είτε στην τάξη. Στη δεύτερη περίπτωση, όπως αναφέρει ο κ. Καζάζης, μπορεί ο ένας παίκτης στην ομάδα να είναι φυσικός ομιλητής. Αυτός θα τοποθετεί λέξεις άγνωστες/μη οικείες στους μη φυσικούς ομιλητές, κατά την παρότρυνση του διδάσκοντος -αλλιώς τον ρόλο αυτόν τον αναλαμβάνει ο εκπαιδευτικός. Κατόπιν, ο εκπαιδευτικός μπορεί να ρωτά αν οι υπόλοιποι μαθητές γνωρίζουν τις λέξεις· στον μαθητή που τις γνωρίζει ανατίθεται το καθήκον να εξηγήσει• αν κανείς δεν τις γνωρίζει, το κάνει ο δάσκαλος, καταφεύγοντας -κατά κανόνα- και στο λεξικό.

Ιδανικό για την διδασκαλία και εκμάθηση της ορθογραφίας

Το Σκραμπλ, εξάλλου, προσφέρεται ιδιαίτερα και για τη διδασκαλία και την εκμάθηση της ορθογραφίας. «Οι δρόμοι είναι πολλοί», παρατηρεί ο κ. Καζάζης και

εξηγεί: «Κάποιοι μαθητές θα ωφεληθούν από το παιχνίδι, προσθέτοντας ορθογραφημένες νέες λέξεις στο λεξιλόγιό τους• κάποιοι άλλοι θα προσπαθήσουν να γράψουν σωστά λέξεις που γνωρίζουν από τον προφορικό τους λόγο• κάποιοι άλλοι θα συγκρίνουν και θα διακρίνουν λέξεις ομόηχες, που όμως γράφονται διαφορετικά, κατά την ισχύουσα ιστορική ορθογραφία.

Αναζητείται και η ετυμολογία, κατά προτίμηση στο λεξικό, που είναι πάντα ανοιχτό δίπλα. Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού στην τάξη, ωφελεί να ζητείται από τους μαθητές ο έλεγχος κάθε εύκολης ή δύσκολης λέξης που έχει τοποθετηθεί στο ταμπλό. Επίσης -εφόσον παίζεται η παραλλαγή του παιχνιδιού, όπου τα γράμματα δεν επιλέγονται τυχαία από το σακούλι, αλλά επίτηδες από τον εκπαιδευτικό- μπορεί να λαμβάνει bonus πόντους ο μαθητής που κατάφερε να σχηματίσει μια νέα λέξη με δομικά υλικά αντλημένα από τις καινούριες που διδάχτηκαν στο μάθημα».

«Εξοικείωση με τα λεξικά»

Η χρησιμοποίηση λεξικού, έντυπου ή ηλεκτρονικού, που, όπως σημειώνει ο πρόεδρος του ΚΕΓ, σπανίως συνηθίζεται μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας εν Ελλάδι, θα βοηθήσει στον σχηματισμό της αναζητούμενης λέξης τους μαθητές που προβληματίζονται, σκυμμένοι πάνω στα επτά γράμματα που έχουν στη διάθεσή τους. Πώς;

«Με το να κινητοποιούνται οι μαθητές να αναζητήσουν λέξεις σε ένα λεξικό, διδάσκονται έμμεσα να αναγνωρίζουν πρώτ' απ' όλα την τυπική δομή ενός λεξικογραφικού λήμματος, με τη μορφολογία, τη γραμματική/σύνταξη, τη σημασιολογία και την ετυμολογία του -ως κατασκευή της λέξης και ως προέλευση και ιστορία της», απαντά ο κ. Καζάζης.

Πηγή: infokids.gr